

Mabel Collins

Ljus på vägen

Boken publicerades i svensk översättning 1910. För att öka läsbarheten i föreliggande internetutgåva har det ålderdomliga språket moderniserats.

Originalets titel: Light on the Path

© Teosofiska Bokförlaget

[Innehållsförteckning](#)

Innehållsförteckning

Avsnitt I	Avsnitt II
Kommentar 1	Kommentar 2
Kommentar 3	Kommentar 4
Kommentar 5	Karma

[Till Titelsidan](#)

Avsnitt I

Dessa regler är skrivna för alla lärjungar. Ge akt på dem!

Innan ögonen kan se, måste de vara oförmögna till tårar. Innan örat kan höra, måste det ha förlorat sin känslighet. Innan rösten kan tala i mästarans närvaro, måste den ha förlorat förmågan att sära. Innan själen kan stå i mästarans närvaro, måste dess fötter vara tvättade i hjärtats blod.

1. Utrota ärelystnaden.

Ärelystnaden är den första förbannelsen, den store frestaren för den som håller på att höja sig över sina medmänniskor. Den är den enklaste formen av åtrå efter belöning. Intelligent och handlingskraftiga människor leds genom densamma beständigt bort från sina högre möjligheter. Och likväl är den en nödvändig lärare. Dess frukter förvandlas till stoft och aska i munnen, liksom döden och tillbakadragenheten från andra slutligen visar att arbetet för det egna jaget är ett arbete som leder till missräkning. Men fastän denna första regel synes vara så enkel och lätt, gå inte för hastigt förbi den. Ty dessa den vanliga människans fel undergår en nästan omärklig omdaning och träder åter fram med förändrat utseende i lärjungens hjärta. Det är lätt att säga "jag vill inte vara ärelysten". Men det är inte så lätt att säga "när mästaren läser i mitt hjärta skall han finna det alldeles rent". Den äkta konstnären, som arbetar av kärlek till sitt arbete, har ibland säkrare fotfäste på den rätta vägen än ockultisten som inbillar sig att han övervunnit sitt intresse för det egna jaget, när han i verkligheten bara vidgat gränserna för sin erfarenhet och sina syften och överflyttat sitt intresse till saker som hör till det större livsområde han omfattat. Detsamma kan äga tillämpning på de båda följande, skenbart så enkla reglerna. Dröj tankfullt vid dem och låt dig inte bedras av ditt eget hjärta. Ty nu, vid tröskeln, kan ett misstag rättas. Men drar du det med dig skall det växa och bära frukt, eller skall det kosta dig bittra lidanden att gottgöra det.

2. Utrota begäret att leva.

3. Utrota begäret att leva gott.

4. Arbeta som de ärelystna arbetar.

Ta hänsyn till livet liksom de gör som begär det. Var lycklig som de, vilka lever för lyckan.

Sök i hjärtat källan till det onda och utplåna den. Den lever och bär frukt i hjärtat hos den hängivne lärjungen lika väl som hos begärens slav. Endast den starke kan förgöra den. Den svage måste vänta ut dess uppväxt, dess fruktperiod, dess död. Och den är en planta som lever och förökar sig genom tidsåldrarnas lopp. Den blomstrar när människan hopat otaliga existenser åt sig. Den som vill beträda maktens väg måste upprycka den plantan med roten ur sitt hjärta. Då skall hjärtat blöda och den människans hela liv synas i grunden upplöst. Detta eldprov måste genomgå. Det kan möta vid första spolen på den farliga stege som leder till livets väg. Det kan även komma först vid den sista. Men, lärjunge, kom ihåg att det måste genomgå och rikta din själs hela energi på denna uppgift. Lev varken i det närvarande eller i det kommande, utan i det eviga. Det ondas jätteogräs kan inte blomstra där. Denna fläck på tillvaron tvättas bort av själva luften i den eviga tankens atmosfär.

5. Utrota känslan av avskildhet.

Tro inte att du kan hålla dig avskild från de dåliga eller dåraktiga människorna. De är du själv, om också i mindre grad än din vän eller din mästare. Men om du låter föreställningen om avskildhet från onda ting eller människor växa upp inom dig, skapar du en karma som skall binda dig vid dessa ting eller människor till dess din själ lärt att den inte kan isoleras på det sättet. Kom ihåg att världens synd och skam är din synd och skam, ty du är en del av världen. Din karma är oupplösligt sammanvävd med den stora karman. Och innan du kan nå kunskap måste du ha passerat genom alla slags platser, såväl orena som rena. Kom därför ihåg att den nedsölade klädnad från vars vidrörande du ryggar tillbaka kan ha varit din i går, och kan vara din i morgon. Om du med avsky vänder dig bort från den när den kastas över dina skuldror, skall den sluta sig så mycket tätare om dig. Den som betraktar sig som rättfärdig reder en bädd åt sig i dyn. Avhåll dig därför att det är rätt att avhålla sig - inte för att du själv må hållas ren.

6. Utrota åtrån efter sinnestryck.

7. Utrota hungern efter tillväxt.

8. Men stå ensam och för dig själv, ty inget som är i kroppslig form, inget som är medvetet av avskildhet, inget annat än det som är evigt kan hjälpa dig. Lär av sinnesförmågelserna och iakttag dem, ty endast så kan du börja inhämta självkännedomens kunskap och sätta din fot på stegens första spole. Väx som blomman växer, omedvetet, men ivrigt att öppna sin kalk för luftens tillträde. Så må också du sträva att öppna din själ för det eviga. Men det måste vara det eviga som drar fram din styrka och skönhet, inte begäret att växa. Ty i ena fallet utvecklas du i renhetens yppighet, i det andra hårdnar du genom det okuvliga begäret efter personlig tillväxt.

9. Åtrå endast det som är inom dig.

10. Åtrå endast det som är utöver dig.

11. Åtrå endast det som är ouppnåeligt.

12. Ty inom dig är världens ljus - det enda ljus som kan belysa vägen. Om du inte kan förnimma det inom dig är det fåfängt att söka det någon annanstans. Det är utöver dig, ty när du når det har du förlorat dig själv. Det är ouppnåeligt, ty det viker alltid tillbaka. Du skall inträda i ljuset, men du skall aldrig vidröra lågan.

13. Brinn av begär efter makt.

14. Brinn av begär efter frid.

15. Eftertrakta ägodelar framför allt.

16. Men dessa ägodelar måste vara sådana som tillhör den rena själen och därför ägs lika av alla rena själar - det helas speciella egendom när alla rena själar är förenade. Hungra efter sådana ägodelar som kan innehas av den rena själen, så att du må samla rikedom åt den livets samfälliga ande som är ditt enda sanna jag. Den frid du skall åtrå är den heliga frid som inget kan störa, och i vilken själen växer som den heliga blomman på de lugna vattnen. Och den makt lärjungen skall eftersträva är den, vilken kommer honom att synas som ett intet i människors ögon.

17. Sök vägen.

Dessa två ord tycks kanske alltför betydelselösa för att stå ensamma. Lärjungen säger kanske: "Skulle jag överhuvudtaget begrunda dessa tankar om jag inte sökte vägen?" Gå dock inte så hastigt förbi! Dröj och tänk efter. Är det vägen du åtrår eller hägrar för din syn ett dunkelt perspektiv av stora höjder som du skall bestiga eller en stor framtid som du skall skapa dig? Tag dig i akt! Vägen måste sökas för sin egen skull, inte därför att det är dina fötter som skall vandra den.

Det finns ett samband mellan denna regel och den sjuttonde i andra avdelningen. När efter tidsåldrar av hård kamp och många segrar den avgörande striden är vunnen och du gör anspråk på den sista hemligheten, då är du beredd för ännu en väg där bortom. När den sista hemligheten i denna långa läxa har getts dig, då öppnar sig den nya vägens mysterium för dig - en väg som leder bortom all mänsklig erfarenhet och är över all mänsklig fattnings- och föreställningsförmåga. Vid båda dessa punkter är det nödvändigt att dröja länge och med djup eftertanke. Vid båda dessa punkter är det nödvändigt att förvissa sig om att man valt vägen för dess egen skull. Vägen och sanningen kommer först, sedan kommer livet.

18. Sök vägen genom att dra dig tillbaka inom dig själv.

19. Sök vägen genom att modigt gå fram i det yttre.

20. Sök den inte i någon viss riktning. För varje temperament ges det en väg som tycks vara den mest önskvärda. Men vägen finner man inte genom enbart hängivenhet, eller genom religiösa betraktelser, eller genom glödande iver att gå framåt, eller genom självupppoffrande arbete, eller genom att träget ge akt på livet. Inget av detta kan ensamt föra lärjungen mer än ett steg uppåt. Alla spolar i stegen är nödvändiga. Varje fel blir ett steg uppåt, det ena efter det andra, allteftersom de övervinns. Människornas dygder är också steg uppåt, nödvändiga i sanning - de kan på inte undvaras. Dock, även om de skapar en sund atmosfär och en lycklig framtid, är de till ingen nytta om de står ensamma. Människans hela natur måste klokt brukas av den som vill beträda vägen. Varje människa är själv vägen, sanningen och livet. Men hon är det bara när hon har hela sin individualitet i sin makt och med sin

uppväckta andliga vilja gör klart för sig att denna individualitet inte är hon själv, utan något som hon under lidande danat till sitt eget bruk och med vars hjälp hon vill, allteftersom hon utvecklar sin intelligens, nå ett liv som är högre än det individuella. När hon inser att det är för detta som hennes underbara, invecklade, i sin individualitet avsondrade liv är till - då i sanning, och först då, är hon på vägen. Sök vägen genom att fördjupa dig i ditt eget innersta väsens hemlighetsfulla härliga djup. Sök den genom att pröva all erfarenhet, genom att begagna dina sinnen för att fatta individualitetens utveckling och ändamål samt dagrarna och skuggorna hos dessa andra fragment av det gudomliga, vilka kämpar sida vid sida med dig och utgör det släkte till vilket du hör. Sök vägen genom studiet av tillvarons lagar, naturlagarna och lagarna för det översinnliga. Och sök den medan själen bugar sig för den matt glimmande stjärna som lyser inom dig. Och medan du vakar och tillber, skall dess ljus ständigt bli starkare. Då kan du veta att du funnit vägens början. Och när du funnit dess slut skall stjärnan plötsligt bli det oändliga ljuset.

Sök vägen genom att pröva all erfarenhet och kom ihåg att när jag säger detta, säger jag inte: ge vika för sinnenas lockelser för att lära känna dem. Innan du blivit ockultist må du göra det, men inte sedan. När du har valt och beträtt vägen kan du inte utan blygsel ge vika för dessa lockelser. Likväl kan du uppleva dem utan avsky. Du kan väga, betrakta och pröva dem och med tillitsfullt tålmod avvakta den stund när de inte längre kan fresta dig. Men fördöm inte den som ger vika. Räck ut din hand till honom som till en pilgrimsbroder vars fötter blivit tunga av vidhäftande smuts. Kom ihåg, lärjunge, att hur stort svalget än må vara mellan en god och en syndig människa, är det ännu större emellan den goda människan och den som uppnått kunskap, och det är omätligt emellan den goda människan och den som står på tröskeln till gudomlighet. Tag dig därför i akt så att du inte för snart inbillar dig vara någonting skilt från mängden. När du funnit början av vägen skall din själs stjärna uppenbara sitt ljus, och vid detta ljus skall du förmimma hur djupt det mörker är i vilket det brinner. Förstånd, hjärta, hjärna, allt är fördunklat och mörkt till dess att den första stora striden är vunnen. Bli inte modlös och förskräckt vid denna syn. Håll dina ögon stadigt fästa på det lilla ljuset, och det skall tillta i styrka. Men lär av mörkret inom dig att förstå deras hjälplöshet vilka inte sett något ljus, vilkas själar är insvepta i ett djupt mörker. Klandra dem inte. Dra dig inte tillbaka från dem, utan sök att avlyfta något lite av världens tunga karma. Ge din hjälp åt de få starka händer som hindrar mörkrets makter att vinna en fullständig seger. Då skall du bli delaktig av en glädje som visserligen bringar dig fruktansvärda mödor och djup sorg, men också en stor, en ständigt tilltagande sällhet.

21. Bida den stund då blomman slår ut i den tystnad som följer på stormen. Då men inte förr.

Plantan skall växa, den skall skjuta upp, den skall bilda grenar och blad och sätta knoppar, allt medan stormen fortfar, medan striden pågår. Men först när människans hela personlighet upplösts och smält bort - först när det fragment av det gudomliga som skapat personligheten betraktar denna som bara ett medel att samla betydelsefulla livserfarenheter - först när människans hela natur gett efter för och böjt sig under sitt gudomliga jag, kan blomman öppna sig. Då kommer ett lugn, sådant som det vilket i tropikerna följer på ett häftigt regn, när naturen arbetar så fort att man kan se den i verksamhet. Ett sådant lugn skall komma den jäktade anden till del. Och i den djupa tystnaden skall då det hemlighetsfulla inträffa som visar att vägen blivit funnen. Kalla det vad du vill, det är en röst som talar där det inte finns någon som talar - det är en budbärare som kommer, ett sändebud utan form eller substans, eller är det själens blomma som har öppnat sig. Det kan inte beskrivas genom någon liknelse. Men det kan sökas med känslan, bidas, längtas efter, medan stormen rasar. Tystnaden kan räcka ett ögonblick eller i tusen år. Men den skall få ett slut. Dess kraft bär du dock med dig. Åter och åter måste striden genomkämpas och vinnas. Det är endast för en mellanstund naturen kan vila.

Blommans öppnande är det härliga ögonblick då fönimmandet vaknar. Därmed kommer tillförsikt, kunskap, visshet. Själens stillhet är först en häpnande undran, därefter en djup tillfredsställelse som är tystnaden.

Vet, lärjunge, att de som erfarit tystnaden, känt dess frid och behållit dess kraft, de längtar efter att även du skall erfara den. I Lärandets Sal skall lärjungen därför alltid finna sin mästare så snart han är färdig att inträda i den.

De som ber skall få. Men även om den vanliga människan ständigt begär hörs inte hennes röst, ty hon begär med förståndet och förståndets röst kan bara höras på det plan där förståndet verkar. Först efter de första tjuguen reglerna säger jag därför att de som ber skall få.

Att läsa är i ockult mening att läsa med andens ögon. Att be är att känna en inre hunger - det andliga begärets längtan. Att vara i stånd att läsa betyder att i någon liten mån ha förvärvat förmågan att tillfredsställa denna hunger. När lärjungen är färdig att lära blir han antagen, godkänd, erkänd. Det måste vara så, ty han har tänt sin lampa och den kan inte döljas. Men att lära är omöjligt innan den första stora striden vunnits. Förståndet må skönja sanningen, men anden inte vara i stånd att motta den. Sedan lärjungen väl genomlevt stormen och vunnit frid, är det honom alltid möjligt att lära även om han vacklar, tvekar och vänder sig bort. Tystnadens röst förblir inom honom, och även om han helt lämnar vägen skall den en dag åter ljuda och slita sönder honom och skilja hans lidelser från hans gudomliga möjligheter. Under smärta och förtvivlade rop från hans övergivna

lägre jag skall han då vända tillbaka.

Därför säger jag: Frid vare med er! "Min frid ger jag er" kan mästaren bara säga till de älskade lärjungar vilka är som han själv. Även bland dem som inte känner den österländska visdomen finns några till vilka detta kan sägas, och till vilka det dag för dag kan sägas mer fullständigt.

Betrakta de tre sanningarna. De är lika.

Dessa regler är de första som står skrivna på väggarna i Lärandets Sal. De som ber skall få. De som vill läsa skall läsa. De som vill lära skall lära.

Frid vare med dig

[Till Avsnitt II](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Avsnitt II

Ur den tystnad som är frid skall en ljudande stämman höja sig. Och denna stämman skall säga: "Det är inte som sig bör. Du har skördat, nu måste du så." Och i vetskap om att denna röst är tystnaden själv lyder du.

Du som nu är en lärjunge, i stånd att stå, i stånd att höra, i stånd att se, i stånd att tala, som övervunnit begären och uppnått självkänedom, som sett din själ i blomning och lärt känna den och hört tystnadens röst, gå till Lärandets Sal och läs vad som där är skrivet för dig.

Att kunna stå är att äga tillit. Att kunna höra är att ha öppnat själens dörrar. Att kunna se är att ha hunnit till förnimmande. Att kunna tala är att ha vunnit förmågan att hjälpa andra. Att ha övervunnit begären är att ha lärt sig bruka och behärska sitt eget jag. Att ha uppnått självkänedom är att ha dragit sig tillbaka till det inre fäste, från vilket den personliga människan kan opartiskt skärskådas. Att du sett din själ i dess blomning är att du fått se en glimt hos dig själv av den förändring som möjligen skall göra dig till mer än människa. Att ha lärt känna sin själ är att kunna betrakta det bländande ljuset utan att sänka blicken och utan att rygga tillbaka i förfäran som inför en hemsk spökbild. Detta händer somliga, och segern går förlorad just när den var nära att vinnas. Att höra tystnadens röst är att förstå att den enda sanna ledningen kommer inifrån. Att gå till Lärandets Sal är att inträda i det tillstånd i vilket lärandet blir möjligt. Då skall många ord där vara skrivna för dig, och skrivna i eldskrift så att du lätt kan läsa dem. Ty när lärjungen är redo är också mästaren redo.

1. Stå avsidet i den stundande striden, och fastän du strider må du inte vara krigaren.
2. Spana efter krigaren och låt honom kämpa i dig.
3. Tag hans befallningar för striden och lyd dem.
4. Lyd honom, inte som vore han en fältherre utan som vore han du själv och hans ord ett uttryck för dina egna hemliga önsknings. Ty han är du själv, om än oändligt visare och starkare än du. Spana efter honom, annars kan du i stridens hetta och iver gå förbi honom, och han känner inte dig om du inte känner honom. Om ditt rop når hans lyssnande öra skall han strida i dig och uppfylla tomheten inom dig. Om så sker kan du genomföra striden lugn och utan att tröttnas, i det att du står avsidet och låter honom strida för dig. Då skall det vara dig omöjligt att missa ett enda hugg. Men om du inte spanar efter honom, om du går förbi honom, så finns ingen trygghet för dig. Din hjärna skall svindla, ditt hjärta bli osäkert. I stridsfältets damm skall din syn och dina sinnen svika dig, och du skall inte kunna skilja dina vänner från dina fiender.

Han är du själv. Men du är ändlig och underkastad villfarelse. Han är evig och säker. Han är evig sanning. När han väl inträtt i dig och blivit din kämpe överger han dig aldrig helt, och på den stora fridens dag blir han ett med dig.

5. Lyssna till livets sång.

Lyssna efter den och lyssna först i ditt eget hjärta. I början säger du kanske: "Den hörs inte där. När jag lyssnar hör jag bara missljud." Lyssna djupare. Om det ändå inte lyckas dig så vänta och lyssna igen, ännu djupare. I varje människohjärta ges det en naturlig sång, ett hemligt källsprång. Det kan vara övertäckt, alldeles fördolt och nedtystat, men det finns där. I själva grunden i din natur skall du finna tro, hopp och kärlek. Den som väljer det onda vägrar att skåda in i sig själv och gör sina öron döva för sitt hjärtas sång, liksom han gör sina ögon blinda för själens ljus. Han gör detta därför att han finner det lättare att leva i begären. Men under allt liv flyter den starka ström som inget kan dämna upp, de stora vattnen finns sannerligen där. Sök att finna dem och du skall förnimma att det inte ges någon, inte ens den eländigaste bland varelser, som inte är en del av denna ström, hur blind han än gör sig för detta faktum och i inbillningen skapar sig en yttre skräckbild. Det är i denna mening jag säger dig: Alla dessa varelser bland vilka du kämpar dig fram är delar av det gudomliga. Och så bedräglig är den illusion i vilken du lever, att det är svårt att säga var du först skall upptäcka den milda rösten i andras hjärtan. Men vet att den finns inom dig själv. Sök att förnimma den där, och har du en gång hört den, skall du lättare känna igen den hos din omgivning.

6. Bevara i ditt minne den sång du hör.

7. Lär av den harmoni.

8. Du kan nu stå upprätt, fast som en klippa i stridsvimlet, lydande krigaren som är du själv och din kung. Stå i striden obekymrad om allt utom för att följa hans bud. Stå obekymrad om stridens utgång. Ty det enda av vikt är att krigaren må segra, och du vet ju att han inte kan övervinnas. Stående så, lugn och uppmärksam, skall du använda den hörsel du förvärvat genom lidande och avhjälpande av lidande. Endast spridda toner av den stora sången når dina öron så länge du bara är människa. Men om du lyssnar till den, bevara den då i troget minne så att ingen ton som nått dig må gå förlorad, och sök att av dem lära innebörden i det mysterium som omger dig. Med tiden skall du inte behöva någon lärare. Ty liksom individen äger röst, så äger också det röst i vilket individen existerar. Livet självt äger talets gåva och är aldrig stumt. Och dess tal är inte vad du, som är döv, torde förmoda, en klagan. Det är en sång. Lär av den att du är en del av dess harmoni. Lär av den att lyda harmonins lagar.

9. Betrakta med allvar allt liv som omger dig.

10. Lär att med förstånd skåda in i människornas hjärtan.

Skåda från en absolut opersonlig synpunkt, annars blir din syn partisk. Därför måste du först lära dig förstå vad opersonlighet är.

Förståndet är opartiskt: ingen är din fiende, ingen din vän. Alla är de dina lärare. Din fiende blir ett mysterium som måste lösas även om det skulle kräva tidsåldrar. Ty du måste lära dig förstå människan. Din vän blir då en del av dig själv, en utvidgning av dig själv, en gåta svår att lösa. Bara ett är ännu svårare att lära känna - ditt eget hjärta. Inte förrän personlighetens band blivit lossade kan en inblick i jagets stora mysterium vinnas. Inte förrän du står avsides från det, skall det på något sätt uppenbara sig för ditt förstånd. Då, inte förrän då, kan du fatta och leda det. Först då kan du bruka alla dess krafter och helga dem åt en värdig tjänst.

11. Se med djupaste allvar in i ditt eget hjärta.

12. Ty genom ditt eget hjärta kommer det enda ljus som kan upplysa livet och göra det synligt för dina ögon.

Studera människornas hjärtan så att du lär känna den värld i vilken du lever, och av vilken din egen vilja gör dig till en del. Betrakta det ständigt växlande och rörliga liv som omger dig, ty det är människornas hjärtan som ger det gestalt. Och allteftersom du lär dig förstå deras beskaffenhet och betydelse skall du steg för steg bli mäktig att läsa livets viktigare ord.

13. Talets gåva kommer endast med kunskapen. Förvärva kunskap och du skall vinna talets gåva.

Det är omöjligt för dig att hjälpa andra innan du själv kommit till någon visshet. När du lärt de första tjuguen reglerna och inträtt i Lärandets Sal med utvecklade krafter och obundna sinnen, skall du upptäcka att det finns ett källsprång inom dig, ur vilket ditt tal skall flöda.

Efter den trettonde regeln har jag inget att lägga till det som redan är skrivet. Min frid ger jag dig.

***

Följande regler är skrivna endast för dem åt vilka jag ger min frid, för dem som med såväl det inre som det yttre sinnet kan läsa vad jag skrivit.

14. Sedan du lärt dig bruket av dina inre sinnen, sedan du kuvat de yttre sinnenas begär, sedan du kuvat den individuella själens begär och vunnit kunskap, bered dig då på att verkligen inträda på vägen. Stigen är funnen, gör dig redo att vandra den.

15. Fråga jorden, luften, vattnet om de hemligheter som de håller i beredskap åt dig. Dina inre sinnens utveckling skall sätta dig i stånd att göra detta.

16. Fråga jordens helige om de hemligheter som de har i beredskap åt dig. Segern över dina yttre sinnens begär skall förläna dig rättighet att göra detta.

17. Fråga det innersta, det enhetliga, om dess slutliga hemlighet som det genom tidsåldrarna bevarat åt dig.

Den stora och svåra segern, övervinnandet av den individuella själens begär, är ett verk för tidsåldrar. Vänta därför inte att vinna dess lön förrän du samlat tidsåldrars erfarenhet. När människan nått tidpunkten för lärandet av denna den sjuttonde regeln, står hon på tröskeln till att bli mer än människa.

18. Det vetande som nu är ditt är ditt endast därför att din själ har blivit ett med alla rena själar och med det innersta. Det är en skatt som anförtrotts dig av den Högste. Förråd den, missbruka eller försumma din kunskap, och du kan även nu falla från den höga ställning du uppnått. Stora själar kan falla tillbaka fast de redan står på tröskeln, ur stånd att uppbära tyngden av sitt ansvar, ur stånd att gå vidare. Motse därför alltid detta ögonblick med fruktan och bävan, och var beredd på striden.

19. För den som står på tröskeln till gudomlighet kan ingen lag skrivas, ingen ledare finnas. Dock, till lärjungens upplysning må den sista stora striden uttryckas sålunda:

Håll fast vid det som varken har substans eller tillvaro!

20. Lyssna endast till den röst som är ljudlös.

21. Betrakta endast det som är lika osynligt för såväl det inre som det yttre sinnet.

Frid vare med dig

[Till Kommentar 1](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Kommentar 1

Innan ögonen kan se, måste de vara oförmögna till tårar.

Alla läsare av denna bok bör betänka att den visserligen kan synas innehålla lite filosofi, men att den är tämligen innehållslös för dem som tror att den är skriven på vanligt språk. För de många som läser den i denna tro, torde den bli ganska onjuttbar. Lyssna till min varning och läs endast lite på detta sätt.

Det finns ett annat sätt att läsa och vilket, vad många författare beträffar, är det enda användbara. Det är att läsa, inte mellan raderna, utan in i orden. Det är i själva verket att tyda en i hög grad hemlig skrift. Alla alkemiska verk är skrivna på det sättet. Det har blivit använt av alla tiders stora författare och skaldar. Det har systematiskt använts av livets och kunskapens adepter, vilka tycks meddela sin djupaste visdom men i själva de ord, i vilka denna avfattas, döljer dess djupa mystik. De kan inte göra mer. Det finns en naturlag som bjuder att varje människa själv skall tyda dessa mysterier. På inget annat sätt kan hon tillägna sig dem. Om människan vill leva, måste hon själv äta sin föda. Det är den enkla naturlag som också äger sin tillämpning på det högre livet. En människa som vill leva och verka kan inte matas med sked som ett litet barn. Hon måste äta själv.

Jag har för avsikt att ge en del av *Ljus på vägen* i ett nytt och ibland tydligare språk. Men om detta mitt försök verkligen blir en tolkning, kan jag inte säga. För en person som är döv blir en sanning inte mer begriplig ifall en om dess sanna mening okunnig person översätter de ord, i vilka den uttrycks, på alla levande och döda språk och skriker dem i hans öra. Men för dem som inte är döva är ett visst språk vanligen lättare än de andra, och det är till sådana jag nu vänder mig.

Den allra första aforismen i *Ljus på vägen* har, jag vet det väl, till sin inre mening varit dold för många som annars förstått bokens syfte.

Det finns fyra beprövade och säkra sanningar som har avseende på inträdet i ockultismen. De gyllene portarna spärrar ingången. Likväl är det några som går genom dem och får syn på det sublimes och gränslösa där bortom. Med tiden skall alla ha gått genom dem. Men jag för min del önskade att tiden, den stora bedragaren, inte vore så övermäktig. Till dem som känner och älskar den har jag inget att säga, men för de andra - och de är inte så få som många föreställer sig - för vilka tidens gång är som slagen av en slägga och rummet som stängerna i en järnbur, vill jag översätta om och om igen tills de förstår.

De fyra sanningar som står skrivna på första sidan av *Ljus på vägen* har avseende på den blivande ockultistens första prov. Förrän han genomgått dem kan han inte ens nå upp till klinkan på den port som leder till kunskap. Kunskap är människans bästa arvedel. Varför skulle hon då inte söka vinna den på varje möjlig väg? Ett laboratorium är inte det enda medlet för forskning. Vi måste betänka att vetenskap är härlett av veta. Den sysselsätter sig därför inte bara med materien, inte ens i dess finaste och mest fördolda former. Den idén har sin rot i vår tids ytliga sinnesart. Vetenskap är ett begrepp som omfattar alla slag av kunskap. Det är ytterst intressant att höra om kemisternas upptäckter och se hur de finner vägen genom materiens grövsta till dess finaste former, men det finns andra slag av vetande än detta, och det är inte alla som inskränker sitt (strängt vetenskapliga) begär efter kunskap till enbart den kunskap som kan prövas och bekräftas av de fysiska sinnen.

Var och en som inte har ett klenst förstånd, eller som inte förslöats av någon last, har gissat eller t o m känt sig förvissad om att det finns finare sinnen som ligger liksom innanför de fysiska. Detta är inget märkvärdigt. Om vi gjorde oss mödan att ta naturen till vittne, skulle vi finna att allt som är förnimbart för vanliga ögon har inom sig något ännu viktigare än det självt är. Mikroskopet har öppnat en värld för oss, men inom de former som mikroskopet uppenbarar döljs ett mysterium som inget maskineri kan avslöja.

Hela världen besjålas och upplyses ända ned till sina mest materiella former av en inre värld. Denna värld kallas av somliga den astrala, och det är ett namn så gott som något annat, även om det endast betyder stjärnlik. Men stjärnorna är, som Locke framhöll, lysande kroppar som lyser med eget ljus. Denna egenskap är karaktäristisk för det liv som finns i materien, ty de som kan se det behöver inget ljus att belysa det med. Ordet star (stjärna) är

dessutom härlett från det anglosaxiska *stir-an*, att röra, uppröra, styra, och det är onekligen det inre livet som behärskar det yttre, liksom en människas hjärna styr hennes läppars rörelser. Fastän "astral" inte är ett särskilt lämpligt ord, nöjer jag mig med att använda det i min föreliggande uppgift.

Hela *Ljus på vägen* är skriven i en astral, mystik anda och kan därför bara tydas av den som kan läsa astralt, och vad denne lär är främst avsett för odlandet och utvecklingen av astralt liv. Innan första steget är taget i denna utveckling, är den snabbt förvärvade insikt som kallas intuition med visshet omöjlig för människan. Och denna positiva och säkra intuition är den enda form av kunskap som sätter människan i stånd att arbeta snabbt och, så långt hon genom målmedvetna strävanden förmår det, uppnå sin sanna höga värdighet. Att förvärva kunskap genom experiment är en alltför långsam metod för dem som eftersträvar att utföra verkligt arbete. Den som vinner kunskap genom intuition tillägnar sig dess olika arter med stor snabbhet genom en ytterlig viljeansträngning, liksom en beslutsam arbetare griper sina verktyg utan att akta på deras tyngd eller något annat hinder som kan stå i hans väg. Han uppehåller sig inte med att pröva vart och ett - han tar det som han ser passar bäst.

Alla de regler som innehålls i *Ljus på vägen* är skrivna för alla lärjungar och endast för lärjungar - de som kan "ta kunskap". För ingen annan än lärjungen i denna skola är dess lagar av något intresse och till någon hjälp.

Till alla dem som är allvarligt intresserade för ockultismen säger jag först - ta kunskap! Den som har kunskap skall bli givet. Det är fåfängt att vänta på den. Tidens sköte skall stängas för dig, och i dina senare levnadsdagar skall du förbli ofödd, utan förmåga. Jag säger därför till dem som hungrar och törstar efter kunskap, följ dessa regler!

De är inte uppfunna av mig. De är enbart uttryck för övernaturens lagar, vilka är lika absoluta i sin sfär som de, vilka behärskar jorden och dess atmosfär.

De sinnen som avses i dessa fyra sentenser är de astrala eller inre sinnen.

Ingen människa begär att få se det ljus som upplyser den oändliga själen förrän lidande, sorg och förtvivlan drivit henne bort från den alldagliga mänsklighetens liv. Först sliter hon ut nöjet, sedan sliter hon ut smärtan, tills slutligen hennes ögon blir oförmögna till tårar.

Detta är en självklar sanning, men jag vet att den skall möta protester även från dem, vilka sympatiserar med tankar som utgått från det inre livet. Att se med det astrala synsinnet är ett slag av verksamhet som det är svårt för oss att genast fatta. Vetenskapsmannen vet att ett underverk utförs av varje barn när detta lär sig behärska sitt synsinne och tvingar det att lyda sin hjärna. Ett lika stort underverk utförs av varje sinne, men uppfostrandet av synförmågan är kanske det underbaraste. Och likväl gör barnet det nästan omedvetet, medelst vanans nedärvda makt. Ingen kommer nu ihåg att han någonsin gjort det, liksom vi inte kan erinra oss de särskilda rörelser som för ett år sedan satte oss i stånd att gå uppför en backe. Detta beror på det faktum att vi rör oss, lever och har vår varelse i materien. Vår kännedom om densamma har blivit intuitiv.

Med vårt astrala liv förhåller det sig helt annorlunda. Under långa tidsåldrar har människan ägnat ringa uppmärksamhet åt detta, så ringa att hon praktiskt taget förlorat bruket av sina astrala sinnen. I varje civilisation går ett ljus upp och människan bekänner mer eller mindre oklart och oförstått att hon vet sig vara till. Men oftast förnekar hon det, och är hon materialist blir hon en varelse som inte kan se ljuset inom sig, ett levande ting som inte vill leva, ett astralt djur som har ögon, öron, talförmåga och kraft, men inte vill göra bruk av någon av dessa gåvor. Så är det nu, och vanan vid okunnighet har blivit så stark att ingen vill se med sin inre syn förrän kvalen gjort de fysiska ögonen icke seende och oförmögna till tårar - livets saft. Att vara oförmögen till tårar är att ha trotsat och besegrat den blott mänskliga naturen och att ha vunnit en jämvikt som inte kan rubbas av sinnesrörelser. Detta är inte någon hjärtats hårdhet eller ligkiltighet. Det innebär inte att sorgernas bågare blivit tömd i botten och att den lidande själen inte förmår lida längre. Det betyder inte den högre ålderns slöhet, när känslorna avtar därför att deras strängar håller på att bli utslitna. Inget av dessa tillstånd är en lärjunge värdigt, och om något av dem finns hos honom måste det övervinnas innan vägen kan beträdas. Hjärtats hårdhet utmärker den själviske egoisten, för vilken porten för alltid är stängd. Ligkiltighet är kännetecknande för dåren och den falske filosofen, för dem vilkas ljumhet gör dem till dockor som inte är starka nog att hålla stånd mot tillvarons verkligheter. När sorg och smärta avtrubbat lidandets skärpa blir följden en försoffning inte olik den som åtföljer

hög ålder, sådan denna vanligen ter sig hos människan. Ett sådant tillstånd gör beträdandet av vägen omöjligt, eftersom det första steget är svårt och fordrar, om det skall kunna tas, en fysiskt och psykiskt kraftfull människas hela styrka.

Det är sant att ögonen är själens fönster, fönstren till den hemsökta boning i vilken den vistas. Detta är den närmaste tolkningen på vanligt språk av textens mening. Om sorg, fruktan, svikna förhoppningar eller glädje kan så skaka själen att den släpper sitt tag i anden som inspirerar den, och livets saft bryter fram, dränkande kunskap i känslösvall, då är allt förmörkat, fönstren fördunklas, ljuset är till ingen nytta. Detta är lika säkert som att en människa, vilken vid randen av en avgrund genom en plötslig sinnesrörelse förlorar besinningen, måste falla. Kroppens jämvikt måste bibehållas, inte bara på farliga ställen utan också på jämna marken och med den hjälp naturen ger oss genom tyngdlagen. Likadant är det med själen. Den är länken mellan den yttre kroppen och den himmelska anden. Den gudomliga gnistan vistas i den stillhet där ingen naturrevolution kan skaka atmosfären. Det är alltid så. Men själen kan förlora sitt samband med den, sin kunskap om den, fastän dessa två är delar av ett helt, och det är genom sinnesrörelser och sinnesförnimmelser som detta samband lossas. Att känna vare sig njutning eller smärta framkallar en livlig vibration som för människans medvetande är liv. Men nu minskas inte denna känslighet när lärjungen börjar sin träning. Den ökas. Den är det första provet på hans styrka. Han måste lida, måste njuta och utstå provningar mer än andra människor, eftersom han ju påtagit sig en plikt som inte existerar för andra, nämligen att inte låta lidandet rubba hans beslut. Han måste vid första steget själv ta hand om sig, bli sin egen uppfostrare. Ingen annan kan vara det för honom.

De första fyra aforismerna i *Ljus på vägen* har avseende på den astrala utvecklingen. Denna måste i viss grad ha ägt rum - dvs den måste verkligen ha börjat - innan det återstående av boken blir fullt begripligt för annat än förståndet, i själva verket innan man kan tillgodogöra sig den som praktisk undervisning och inte bara som en filosofisk avhandling.

Ett av de stora mystiska brödraskapen använder fyra ceremonier, vilka äger rum tidigt på året och praktiskt belyser och förklarar dessa aforismer. I dessa ceremonier deltar endast neofyter, ty de är endast förberedande. Men de visar vilken allvarlig sak det är att bli lärjunge. De fordrar nämligen alla ett uppoffrande av något. Om den första har jag nu talat. Den intensivaste njutning, den bittraste smärta, fruktan att förlora något kärt, förtvivlans kval - allt tillåts att sarga den skälvande själen som ännu inte funnit ljus i mörkret, som är hjälplös. Och till dess att lärjungen kan uthärda allt detta utan att han förlorar sin jämvikt, måste de astrala sinnena förbli förseglade. Detta är en barmhärtig lag. "Medier" eller "spiritister" som utan förberedelse hastar in i den psykiska världen är lagbrytare. De kränker övernaturens lagar. De som bryter mot naturlagarna förlorar sin fysiska hälsa. De som bryter mot det inre livets lagar förlorar sin psykiska hälsa. "Medier" kan bli förfallna varelser utan moralisk känsla och slutar ofta med att tvivla på vad de sett med egna ögon. Lärjungen måste lära att behärska sig innan han slår in på denna farliga väg och försöker att träda inför de väsen som lever och verkar i den astrala världen, dem vi kallar mästare på grund av deras stora kunskap och makt att behärska inte bara sig själva, utan även de krafter som är verksamma omkring dem.

Själens tillstånd när den lever ett sinnesförnimmelsernas liv och inte ett liv som styrs av kunskap, vibrerar och svänger mellan motsatser till skillnad från det stadgade. Detta är bokstavligt sant, men det är sant endast för förståndet, inte för intuitionen. För den delen av människans medvetande behövs en annan ordbok. Uttrycket "stadgade" bör kanske utbytas mot "hemma". I sinnevärlden kan inget stadigt hem finnas, ty förändring är denna rörliga tillvaros lag. Detta faktum är det första lärjungen behöver lära sig. Det är fåfängt att hänga fast vid och gråta efter en förgången kaleidoskopbild.

Det är ett välbekant faktum, och Bulwer Lytton har med kraft skildrat det, att en beklämmande sorgsenhet är nybörjarens i ockultism allra första erfarenhet. En känsla av tomhet som gör världen till en öken och livet till en fruktlös ansträngning överfaller honom. Detta följer på hans första allvarliga betraktelse av det abstrakta. När han blickar in i eller bara försöker blicka in i sin egen högre naturs utsägliga mysterium, kallar han ned över sig den första provningen. Svängandet mellan njutning och smärta upphör kanske för ett ögonblick, men detta är nog för att beröva honom hans fasta ankargrund i sinnenas värld. Han har, om också endast en kort stund, haft en förnimmelse av ett högre liv, och han sjunker snart åter ned i sin vanliga tillvaro, nertyngd av en känsla av överklighet, av tomhet och hemsk intighet. Detta var den nattmara som hemsökte Bulwer Lyttons neofyt i Zanoni, och även Zanoni själv, som inhämtat stora sanningar och fått sig stora krafter anförtrodda, hade ännu inte kommit över det stadium i vilket fruktan och hopp, förtvivlan och glädje, i det ena ögonblicket tycks vara

absoluta verkligheter, i det andra blotta fantasifoster.

Det första provet tillskyndas oss ofta av livet självt. Ty livet är den store läraren. Vi börjar åter studera det när vi vunnit makt över det, liksom läraren i kemi lär mer i sitt laboratorium än lärjungen. Det finns personer så nära kunskapens port att livet självt bereder dem för provet, och de behöver inte själva framkalla den förfärliga väktare som bevakar ingången. Dessa personer måste naturligtvis vara livfulla starka organismer, mäktiga den intensivaste njutning. Därefter kommer lidandet och fullgör sitt värv. Lidanden av svåraste slag hemsöker en sådan natur tills han slutligen rycker upp sig ur sin bedövning och, driven av sin inneboende livskraft, tar steget över tröskeln och hamnar i fridens sköte. Det sinnliga livet har då förlorat sin makt att tyrannisera honom. Hans känsliga natur måste ännu lida, men själen har gjort sig fri och står avsides, ledande livet mot dess stora mål. De som är tidens slavar och långsamt genomgår alla dess skiften, genomlever en lång följd av sinnesförnimmelser och genomgår ständiga växlingar av njutning och smärta. De vågar inte ta jagets orm i ett fast grepp och kuva den och så nå fram till det gudomliga, utan föredrar att släpa sig genom ett otal livserfarenheter, vridande sig under motstridiga makters tuktan.

När ett av dessa tidens barn beslutar sig för att beträda ockultismens väg, är det detta som är dess första uppgift. Om livet inte lärt honom det, om han inte är stark nog att själv lära sig det, och om han inte är stark nog att begära hjälp av en mästare, då påläggs honom den fruktansvärda prövning som är beskriven i Zanoni. Den oscillation i vilken han levt är för en stund stillad, och han har att uthärda chocken av vad som i början tycks honom vara en avgrund av tomhet. Inte förrän han lärt att leva i denna avgrund och funnit den frid den skänker, är det möjligt för hans ögon att vara oförmögna till tårar.

[Till Kommentar 2](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Kommentar 2

Innan örat kan höra, måste det ha förlorat sin känslighet

De fyra första reglerna i *Ljus på vägen* är utan tvivel - fast detta påstående kan synas besynnerligt - de viktigaste i hela boken, endast med ett undantag. Att de är så viktiga beror på att de innehåller den astrala människans livslag, själva väsendet i det som skapar henne. Och det är endast i det astrala (eller sig självt upplysande) medvetandet som de efterföljande reglerna har någon levande betydelse. Har man väl förvärvat de astrala sinnena är det en naturlig sak att man börjar använda dem, och de senare reglerna är bara vägledande vid deras användning. När de fyra första reglerna är inristade i en människas hjärta och i hennes liv, blir de andra reglerna fakta i livet som måste förstås och erfaras.

De fyra reglerna står skrivna i den stora salen hos varje verklig loge tillhörande ett levande Brödraskap. Vare sig människan likt Faust står i begrepp att sälja sin själ till djävulen, eller skall bli slagen i striden liksom Hamlet, eller har att gå vidare inom gränserna - i varje fall är dessa ord för henne. Människan kan välja mellan dygd och last, men inte förrän hon blivit vuxen. Ett barn eller ett vilt djur kan inte göra ett sådant val. På samma sätt med lärjungen. Han måste först bli lärjunge innan han kan se de vägar, mellan vilka han har att välja. Ansträngningen att göra sig till lärjunge - hans pånyttfödelse - måste han göra själv, utan hjälp av en lärare.

Förrän de fyra reglerna är inlärdas kan ingen lärare vara honom till nytta, och detta är orsaken till att "mästarna" omtalas på det sätt som sker. Inga verkliga mästare, vare sig de är adepter i makt, kärlek eller svart magi kan påverka en människa förrän hon hunnit över dessa fyra regler.

Tårar kan, som ovan sagts, kallas livets saft. Själens måste ha frigjort sig från människans sinnens rörelser, måste ha tillkämpat sig en jämvikt som inte kan rubbas av olyckan, innan hennes ögon kan öppnas för den övermänskliga världen.

Mästarnas röst ljuder alltid i världen, men endast de hör den vilkas öron inte längre är känsliga för ljud som griper in i det personliga livet. Skrattet lättar inte längre hjärtat, vreden överväldigar det inte längre, i ömma ord finner det inte längre någon balsam. Ty det därinne, till vilket öronen är en ingång, är i sig självt en fridens ort vars lugn ingen människa kan störa.

Liksom ögonen är själens fönster, är öronen dess ingång eller dörrar. Genom dem kommer kunskap om förvirringen i världen. De Store, som har besegrat livet, som blivit mer än lärjungar, är fredade och ostörda mitt i virrvarret av ljud och kaleidoskopiska rörelser i människovärlden. De är i besittning av såväl säker kunskap som fullkomlig frid, och därför lyssnar de inte till eller tar intryck av de ofullständiga, ensidiga och felaktiga underrättelser som kommer till deras öron från omgivningen. När jag talar om kunskap, menar jag intuitiv kunskap. Denna säkra kunskap kan aldrig vinnas genom tråget arbete eller experiment, ty de sätten är bara användbara på materien, och materien är något högst osäkert, alltjämt underkastat förändring. Naturens och det fysiska livets absoluta och universella lagar, som vetenskapsmannen förstår dem, skall upphöra att existera när detta världsallt har upphört att finnas till och endast dess själ är kvar i tystnaden. Vilket värde har då den kunskap om dess lagar som iakttagelse och flit förvärvat? Jag ber att ingen av mina läsare måtte föreställa sig att jag med det ovan sagda underskattar eller vill nedvärdera förvärvat kunskap eller vetenskapligt arbete. Tvärtom anser jag att vetenskapsmännen är det moderna tänkandets banbrytare. Den tid när skalder och konstnärer såg det gudomliga ljuset och översatte det till sitt eget språk ligger begravd med bildhuggarna före Fidias och skalderna före Homeros. Mysterierna behärskar inte längre tankens och skönhetens värld. Den ledande kraften är människolivet, inte det som ligger bortom detsamma. Men vetenskapens arbetare gör framsteg, inte så mycket genom egen kraft som genom omständigheternas makt. De närmar sig alltmer den gräns som skiljer det förklarliga från det oförklarliga. Varje ny upptäckt för dem ett steg framåt. Därför aktar jag högt den kunskap som vinnas genom arbete och experiment.

Men intuitiv kunskap är en helt annan sak. Den är inte förvärvat utan så att säga en själens förmåga, dock inte den animala själens, den som blir en vålnad efter döden då lystnad eller minnet av onda gärningar håller den

fången i mänskliga varelsers närhet, utan den gudomliga själens som besjälår alla den individualiserade varelsens yttre former (förkroppslingar).

Den intuitiva kunskapen är naturligtvis en förmåga som innebor i denna själ, en förmåga som är medfödd. Den blinde lärjungen måste genom en kraftig, beslutsam och okuvlig viljeansträngning väcka medvetandet om densamma hos sig. Jag använder ordet *okuvlig* av en särskild anledning. Endast den som inte kan kuvas, som vet att han har att härska över människor, över omständigheter, över allt utom sin egen gudomliga själ, kan väcka denna förmåga hos sig. "Tron försätter berg." De skeptiska ler åt tron och berömler sig av att inte ha den. Sanningen är den att tro är ett väldigt redskap, en ofantlig kraft, som i själva verket kan åstadkomma allting. Ty den är ett förbund mellan människans gudomliga jag och hennes mänskliga jag.

Användandet av detta redskap är oundgängligt för vinnandet av intuitiv kunskap. Ty om människan inte tror att sådan kunskap finns hos henne själv, hur kan hon då göra anspråk på den och använda den?

Utan den är hon hjälplösare än ett stycke drivved i havsströmmen. Det kastas hit och dit. Det kan också människan på sitt ödes växlande vågor. Men sådana växlingar är bara yttre och av liten betydelse. En människa må äga allt världsligt gott och tyckas vara herre över sitt öde, men ändå har hon ingen frid, ingen visshet, eftersom hon i sitt inre oroas av varje tankeström som når henne. Och dessa växlande strömmar driver inte bara kroppsligen människan hit och dit liksom drivveden på vattnet. De går in genom hennes själs portar, suger till sig hennes kraft, gör henne blind och blottad på omdömesförmåga, så att flyktiga intryck lägger beslag på henne.

För att tydliggöra min mening skall jag ge ett exempel. Föreställ dig en författare vid sitt arbete, en målare vid sitt staffli, en tonsättare som lyssnar till de toner som ljuder i hans hänfödda fantasi. Föreställ dig att var och en av dessa verksamma personer skulle tillbringa timmar vid ett fönster och betrakta vimlet på gatan. Gatulivet skulle förvirra och bedöva syn och hörsel, och trafiken skulle dra förbi dem som ett skuggspel. Men en människa som inte har något att tänka på för stunden skulle vid samma fönster iaktta de förbipasserande och komma ihåg de ansikten som behagade eller intresserade henne. Så är det också med sinnet i dess förhållande till den eviga sanningen. Om det inte längre till själen överför sina växlande intryck, sin bristfälliga kunskap, sina opålitliga iakttagelser, så tänds i den inre fridens hemvist den verkliga kunskapens ljus, i det fridens hemvist som uppdagades redan då den första regeln blivit förverkligad. Då börjar öronen att höra, mycket otydligt, mycket svagt i början. Och så svaga är dessa första antydningar till ett spirande sant och verkligt liv, att de ibland nonchaleras som blotta inbillningar.

Innan de kan bli mer än bara inbillningar måste tomhetens avgrund förnimmas på ett annat sätt. Den ytterliga tystnad som uppkommer när öronen tillsluts för alla tillfälliga ljud förefaller oss vara ännu mer förskräckande än t o m rummet, tömt på alla former. Jag tror att vår enda uppfattning av den tomma rymden, när denna ter sig för oss som enbart tanke, är svart mörker. Detta är för de flesta personer något i rent fysiskt avseende outhärdligt, och då det betraktas som ett evigt oföränderligt faktum, måste det för förståndet mer än något annat betyda förintelse. Men det är upphävandet av endast ett sinnes verksamhet, och ljudet av en röst kan komma att bringa lättnad i det djupaste mörker. Lärjungen, som funnit vägen in i detta mörker, den fruktansvärda avgrunden, måste då tillsluta sin själs portar så att ingen, varken tröstare eller fiende, kan tränga in. Och när denna 2:a ansträngning görs, blir det förhållandet att smärta och njutning är en och samma förnimmelse uppenbart för dem som förut inte kunnat fatta det. Ty när man kommit in i tystnadens öken hungrar själen så våldsamt och lidelsefullt efter någon förnimmelse att vila ut på, att en smärtsam sådan blir lika välkommen som en angenäm. När lärjungen blir klart medveten om detta kan han, om han håller fast därvid och är modig, på en gång göra slut på sin "känslighet". När örat inte längre hör skillnad på det som är angenämt och det som är smärtsamt, skall det inte heller påverkas av andras röster. Då är det möjligt och tryggt att öppna själens dörrar.

Seendet är det första bemödandet och det lättaste, eftersom det till en del åstadkoms genom intellektuell ansträngning. Intellektet kan behärska hjärtat, som vi ju vet från det dagliga livet. Därför ligger detta förberedande steg inom materiens område. Men det 2:a steget har ingen sådan hjälp att räkna på, ingen som helst materiell hjälp. Jag menar med materiell hjälp naturligtvis inflytande av hjärnintelligensen, känslorna, varje yttring av den lägre mänskliga själen. I det hon tvingar öronen att lyssna till den eviga tystnaden, blir den varelse som vi kallar människa något som inte längre är människa. En ganska ytlig mönstring av de tusentals inflytelser som andras vilja utövar på oss visar att det måste vara så. En lärjunge vill uppfylla alla sina mänskliga plikter, men han vill göra det enligt sin egen känsla av det rätta och inte som en annan människa eller grupp av

människor uppfattar det. Detta är tro som är grundad på kunskap i stället för den blinda tro som är hämtad från de gängse troslärorerna.

För att nå den rena tystnad som är nödvändig för lärjungen måste hjärtat, känslorna och hjärnan med dess intellektualism hållas tillbaka. Dessa är bara mekanismer som skall upphöra att finnas till när människans liv är till ända. Det är det inre väsendet, tillhörande ett annat livsplan - det som är den drivande kraften och gör att hon lever - som nu tvingas vakna och handla. I denna stund är faran störst. Vid det första provet drivs många av fruktan till vansinne. Det var om detta första prov som Bulwer Lytton skrev. Ingen romanförfattare har kommit så långt som till det 2:a provet, men några skalder har gjort det. Dess stora fara ligger i att måttet av en människas styrka också är måttet på möjligheten för henne att genomgå det, eller att överhuvudtaget försöka det. Om hon har kraft nog att uppdaga det som hon ännu inte känner, det högsta väsendet inom henne, då har hon kraft att öppna de gyllene portarna. Då är hon en verklig alkemist, i besittning av livselixiret.

Det är efter uppnåendet av denna erfarenhet som ockultisten blir skild från alla andra människor och inträder i ett liv som är hans eget, på en väg där han verkar enligt sin egen individualitet i stället för att bara lyda de väsen som behärskar vår jord. Detta höjande av sig till en individuell makt gör honom i verkligheten identisk med livets ädlare krafter och ett med dem. Ty de står över denna jords makter och detta världsallts lagar. I detta ligger människans enda hopp om framgång i det stora kraftprovet, att göra ett språng från sin nuvarande position rakt bort till sin nästa och på en gång bli en väsentlig del av den gudomliga kraften, liksom hon varit en väsentlig del av den intellektuella kraften, av den stora naturen till vilken hon hör. Hon står alltid framför sig själv, om en sådan paradox kan förstås. Det är de människor som innehar denna ställning, som tror på sin inneboende kraft och på hela släktets, det är de som är de äldre bröderna, banbrytarna. Varje människa har att själv och utan hjälp göra det stora språnget. Hon har dock ett stöd i vissheten om att andra har gått före på den vägen. Det är möjligt att de gått förlorade i avgrunden. Det betyder ingenting. De har varit modiga. Att jag säger att det är möjligt att de gått förlorade i avgrunden, grundar sig på det faktum att den som klarat sig är oigenkännlig till dess att det andra och helt och hållet nya tillståndet uppnåtts av båda. Det är onödigt att för närvarande gå in på vad detta tillstånd är. Jag säger bara att i det första tillståndet, under vilket människan inträder i tystnaden, förlorar hon kännedomen om sina vänner, om dem som älskar henne, om alla som varit henne nära och kära, och förlorar även ur sikte sina lärare och dem som gått före henne på hennes väg. Jag säger detta eftersom knappast någon går genom utan bitter klagan. Kunde förståndet på förhand bara fatta att tystnaden måste vara fullständig, skulle säkerligen denna klagan inte uppstå och bli ett hinder på vägen. Din lärare eller din föregångare må hålla din hand i sin och ägna dig den varmaste sympati varav människohjärtat är mäktigt, men då tystnaden och mörkret kommer mister du all kännedom om honom. Du är ensam och han kan inte hjälpa dig, inte därför att han förlorat sin kraft utan därför du frammanat din store fiende.

Med din store fiende menar jag dig själv. Om du har förmågan att skåda din egen själ i mörker och tystnad, har du övervunnit det fysiska och animala jaget som enbart har sin varelse i känslor och sinnesupplevelser.

Detta påstående skall, fruktar jag, förefalla svårt att fatta, men det är i själva verket ganska enkelt. När människan nått sin mognad och civilisationen står på sin höjdpunkt, står hon mellan två eldar. Om hon bara förmådde ta sitt stora arv i anspråk skulle det blott animala livets börda utan svårighet kunna avkastas. Men hon gör inte detta, och så kommer släkte efter släkte att blomstra, förfalla, dö och försvinna från jordens yta, hur praktfull blomman än varit. Och det är individen som skall göra den stora ansträngningen att förjaga all fruktan för sin högre natur och vägra att låta dra ned sig av sitt lägre och mer materiella jag. Varje individ som gör detta är en frälsare av sitt släkte. Han basunerar inte ut sina bedrifter, han håller sig i ensamhet och tystnad, men han är i sanning en länk mellan människan och hennes gudomliga del, mellan det kända och det okända, mellan marknadsplatsens vimmel och stillheten bland de snötäckta himalayabergen. Han behöver inte vistas bland människorna för att vara denna länk. I det astrala är han den länken, och detta gör honom till en varelse av annan ordning än övriga människor. Redan så tidigt på vägen mot kunskap som då han tagit endast det 2:a steget, finner han sig äga ett säkrare fotfäste och blir medveten om att han är en erkänd del av det hela.

Detta är en av livets motsägelser som är så konstant förekommande att den har gett uppslag åt diktaren. Ockultisten finner den bli mer markerad i den mån han söker leva det liv han valt. Allteftersom han drar sig tillbaka inom sig själv och blir beroende endast av sig själv, finner han sig allt bestämdare bli en del av en stor, i en bestämd riktning gående, tanke- och känslorörelse. När han lärt den första läxan, övervunnit hjärtats hunger och vägrat att leva på andras kärlek, finner han sig mer i stånd att inge kärlek. I det han kastar bort sitt liv

kommer det honom till mötes i en ny form och med en ny mening. Världen har alltid visat sig full av motsägelser för människan. När hon blivit lärjunge finner hon att livet är en lång följd av paradoxer. Detta är ett faktum i naturen, och skälet därtill är begripligt nog. Människans själ är fjärran som en stjärna så länge hennes medvetande är under lagen för föränderligt och sinnligt liv. Detta är nog för att förorsaka de skiljaktigheter i karaktär som ger romanförfattaren så många uppslag. Varje människa är ett mysterium för alla och för henne själv. Hennes motiv är ofta omöjliga att upptäcka, och hon vet inte själv varför hon gör det ena eller det andra. Lärjungen har till uppgift att väcka medvetande i denna sin astrala del, i vilken makt och gudomlighet ligger slumrande. Då detta medvetande väckts blir motsägelserna hos människan mer uppenbara än någonsin, och så blir även de paradoxer hon genomlever. Ty människan skapar själv sitt liv, och "äventyr är för de äventyrslystna" är ett av de visa ordspråk som grundar sig på verkliga fakta och täcker hela omfånget av mänsklig erfarenhet.

Tryck på den gudomliga delen av människan återverkar på hennes animala del. Då den tysta själen vaknar gör den människans vanliga liv mer målmedvetet, mer livfullt, mer verkligt och ansvarsmedvetet. Ockultisten som dragit sig inom sin egen fasta borg har där funnit sin styrka. Han inser genast vad plikten fordrar av honom. Han vinner inte sin styrka på grund av att han personligen har rätt till den utan därför att han är en del av det hela. Och så snart han är säker för det lägre livets inflytelser och kan stå oberörd av dem, ropar den yttre världen på honom att komma och verka i den. Så är det också med hjärtat. När det inte längre begär att få, uppfordras det att ge.

I, jus på vägen har med rätta blivit kallad en paradoxernas bok. Vad annat kan den vara då den handlar om lärjungens verkliga, personliga erfarenheter?

Att ha förvärvat de astrala sinnena för syn och hörsel, eller med andra ord att ha förvärvat astral förmåelseförmåga och öppnat själens dörrar, är jättelika uppgifter och kan erfordra offret av många reinkarnationer. Och ändå, när viljan blivit tillräckligt stark kan hela undret utföras på ett ögonblick. Lärjungen är då inte längre tidens tjänare.

De två första stegen är negativa, dvs de innebär ett tillbakadragande från förhandenvarande förhållanden snarare än ett närmande till andra. De två följande är aktiva, innebärande ett framryckande mot andra tillstånd av tillvaro.

[Till Kommentar 3](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Kommentar 3

Innan rösten kan tala i mästarnas närvaro

Talet är förmågan att meddela sig. Stunden för inträdandet i aktivt liv kännetecknas av dess förvärvande.

Innan jag nu går vidare vill jag förklara hur reglerna i *Ljus på vägen* är ordnade. De sju första av de numrerade är underavdelningar av de två första onumrerade, vilka jag avhandlat i det föregående. De numrerade är endast ett försök av mig att göra de onumrerade mer begripliga. Den åttonde till och med den femtonde av de numrerade har avseende på den tredje onumrerade, den som nu är föremål för min utläggning

Som jag redan sagt är dessa regler skrivna för alla lärjungar och bara för lärjungar. Därför hoppas jag att inga andra läser dessa sidor. De två första reglerna innefattar den del av lärjungens strävan som har likhet med användandet av kirurgens kniv. Men lärjungen förväntas att utan hjälp ta itu med ormen, hans lägre jag, dvs med undertryckandet av sina lidelser och känslor genom egen viljekraft. Han kan begära hjälp av en mästare först då han gjort detta eller åtminstone något av detta. I annat fall förblir hans själs dörrar och fönster tillslutna så att han inte kan motta någon kunskap. Det är inte min avsikt att på dessa sidor säga en människa hur hon skall komma till rätta med sin egen själ. Jag ger bara kunskap åt lärjungen. Att jag inte heller nu skriver så att vem som helst kan läsa det, beror på det faktum att övernaturen förhindrar detta genom sina oföränderliga lagar.

De fyra regler jag nedskrivit för dem i Västerlandet som vill studera dem är skrivna i försalen till varje levande Brödraskap. Jag kan tillägga: i försalen till varje levande eller dött Brödraskap eller orden som framdeles kan bildas. När jag talar om ett Brödraskap eller en orden menar jag inte ett samfund av världsligt lärde eller intellektuella. Jag menar ett faktiskt förhållande i övernaturen, ett stadium i utvecklingen mot Gud eller det absolut goda. Under denna utveckling blir lärjungen delaktig av harmoni, ren kunskap, ren sanning i olika grader, och allteftersom han inträder i dessa grader finner han sig bli en del av vad som kan sägas vara ett skikt av det mänskliga medvetandet. Han kommer i beröring med sina likar, människor med hans eget osjälviska sinnelag, och hans förbindelse med dem blir varaktig och oupplöslig, eftersom den är grundad på den väsentliga likheten i deras naturer. Vid dem blir han fästad genom förpliktelse som inte behöver uttalas och uttryckas i vanliga ord. Detta är en sida av vad jag menar med Brödraskap.

När de första reglerna blivit uppfyllda, finner sig lärjungen stå vid tröskeln. Om hans vilja då är tillräckligt fast får han förmågan att tala, en tvåfaldig förmåga. Ty allteftersom han nu går framåt finner han sig inträda i ett blomningstillstånd, i vilket varje knopp som öppnar sig slår ut sina strålar eller blomblad. Om han vill göra bruk av sin nya gåva, måste han göra det i överensstämmelse med dess tvåfaldiga natur. Han finner sig ha förmågan att tala i mästarnas närvaro, dvs han kan begära att komma i beröring med det mest gudomliga elementet av det medvetenhetstillstånd i vilket han inträtt. Men han är till följd av sin ställning tvingad att på samma gång handla på två sätt. Han kan inte göra sig hörd på de höjder där gudarna vistas förrän han har trängt ned till de djup där deras ljus inte alls skiner. Han har kommit i en obeveklig lags järnhårda grepp. Om han begär att bli neofyt, blir han strax en tjänare. Hans tjänst är dock sublim, om också bara till följd av deras karaktär som jämte honom tar del i den. Ty mästarna är också tjänare. De tjänar och begär sin lön efteråt. En del av deras tjänst består i att låta lärjungen komma i åtnjutande av deras kunskap. Dennes första tjänstehandling är att ge något av denna kunskap åt dem som ännu inte står där han står. Detta är inte något godtyckligt stadgande som föreskrivits av en mästare eller lärare, hur gudomlig denne än må vara. Det är en lag för det liv, i vilket lärjungen inträtt.

Därför stod det skrivet vid ingången till det gamla egyptiska Brödraskapets loger: "Arbetaren är sin lön värd." "Be och ni skall få" låter alltför lätt och enkelt för att vara troligt. Men lärjungen kan inte "be" i den mystiska mening i vilken ordet är använt i denna skrift förrän han har vunnit förmågan att hjälpa andra.

Varför då? Låter detta påstående alltför dogmatiskt?

Är det för dogmatiskt att säga att en människa måste ha fotfäste för att kunna göra ett språng? Förhållandet är detsamma. Om hjälp har getts, om arbete är utfört, så finns det en verklig fordran - inte vad vi kallar ett

personligt anspråk på betalning, utan en mednaturens fordran. De gudomliga ger. De fordrar att även du skall ge innan du kan bli besläktad med dem.

Så snart lärjungen försöker tala, blir han medveten av denna lag. Ty talet är en gåva som tillfaller lärjungen först när han vunnit makt och kunskap. Spiritisten tränger in i den psykiskt-astrala världen, men finner inte något säkert tal såvida han inte genast och ihållande forskar efter det. Om han har intresse för "fenomen" eller för själva förhållandena och tilldragelserna i det astrala livet, så har han med sitt inträngande i detsamma inte någon djupare allvarlig tanke och avsikt. Han bara lever och förströr sig i detsamma, liksom han lever och förströr sig i det fysiska livet. Säkerligen finns det en eller annan enkel lärdom som det psykiskt-astrala kan lära honom, liksom det finns enkla lärdomar som det materiella och intellektuella kan meddela honom. Och dessa lärdomar måste inhämtas. Den människa som har för avsikt att börja en lärjunges liv utan att ha lärt sig de första enkla lärdomarna, måste alltid lida genom sin okunnighet. De är väsentliga och måste studeras med djupaste allvar och gång på gång erfaras och genomlevas, så att varje del av lärjungens natur genomträngs av dem.

Vi återvänder till vårt ämne. Då lärjungen begär att få talförmågan som den kallas, ropar han på den Store som står främst i den kunskapsstråle i vilken han inträtt, att ge honom vägledning. När han gör detta sänds hans rop tillbaka av den makt till vilken han vänt sig, och ger eko ned i den mänskliga okunnighetens lägsta sfärer. På något dunkelt och förvirrat sätt framförs nyheten att det finns kunskap och en människovänlig makt som meddelar den till alla människor som vill lyssna till den. Ingen lärjunge kan träda över tröskeln utan att meddela denna nyhet och på ett eller annat sätt sörja för dess bevarande.

Han bävar för det ofullkomliga och oförberedda sätt på vilket han gjort detta, och så kommer viljan att göra det väl, och med denna vilja kommer förmågan att hjälpa andra. Ty det är ett rent begär som bemäktigar sig honom. Han kan inte vinna något inflytande, någon ära eller personlig fördel av att hjälpa. Och därför erhåller han förmågan att göra det.

Det förflutnas historia så långt vi kunna spåra den, visar tydligt att varken anseende, ära eller förmåner vinnas genom fullgörandet av denna första uppgift som ges neofyten. På mystiker har man alltid sett snett, och siare är misstrodda. De som dessutom haft intelligensens gåva har åt eftervärlden lämnat skrifter som vittnesbörd, vilka för de flesta människor tycks vara meningslösa och fantastiska, även då författarna har fördelen av att tala från längesedan förflutna tider. Den lärjunge som åtar sig uppgiften i det hemliga hoppet att vinna framgång eller rykte, att framstå som en lärare och apostel för världen, misslyckas, t o m innan han gör ett försök, och hans dolda skryt förgiftar hans själ och deras med vilka han kommer i beröring. Han dyrkar i hemlighet sig själv, och denna avgudadyrkan måste medföra sin egen lön.

Den lärjunge som förmår inträda på vägen och är stark nog att övervinna alla hinder glömmar, när hans ande förnimmer det gudomliga budskapet, totalt sig själv i det nya medvetande som han då blir delaktig av. Om denna höga beröring verkligen kan väcka honom blir han som en av de gudomliga i sin önskan att hellre ge än ta, i sitt begär att hellre hjälpa än bli hjälpt, i sitt beslut att hellre föda den hungrige än själv ta manna från himlen. Hans natur är förvandlad, och den självskhet som i det vanliga livet driver människorna att handla överger honom plötsligt.

[Till Kommentar 4](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Kommentar 4

Innan rösten kan tala i mästarnas närvaro, måste den ha förlorat förmågan att såra

De som bara ägnar en ytlig och snart upphörande uppmärksamhet åt ockultismen - och de är många - frågar ständigt varför adepterna inte framträder i världen och visar sin makt. Att flertalet adepter lär vistas bortom Himalayas fästen tycks vara ett tillräckligt bevis för att de bara är fantasifoster. Varför skulle deras vistelseort annars vara så avlägsen? Olyckligtvis måste det av naturliga skäl vara så. Det finns vissa ställen på jorden dit "civilisationens" framsteg inte hunnit och det nittonde århundradets febrila oro hålls på avstånd. På dessa gynnade platser finns det alltid tid och tillfälle för livets verkligheter. De är inte undanträngda av ett penningälskande och efter nöjen jäktande samhälle. Så länge det finns adepter på jorden måste jorden tillhandahålla avskilda platser åt dem. Detta är ett yttre uttryck för ett i övernaturen djupt rotat förhållande.

Neofytens begäran förblir ohörd tills den röst som framför den förlorat förmågan att såra. Detta därför att ordning härskar i det gudomligt-astrala livet* likaväl som i det materiella. Här liksom i naturen finnes alltid en medelpunkt och en omkrets. Nära livets centrala hjärtpunkt på varje plan finns kunskap och där härskar ordning, under det att kaotisk förvirring gör cirkelns omkrets dunkel och oredig. I själva verket liknar livet i varje form mer eller mindre en filosofisk skola. Alltid finns det sådana som helt hänger sig åt kunskaps sökandet och glömmet sig själva i sin strävan. Men där finns också den sorglösa hopen som kommer och går, om vilken Epictetus sade att det är lika lätt att lära den filosofi som att äta soppa med gaffel.

*Varje ockultist vet genom läsningen av Eliphas Levi och andra författare att det "astrala" tillvaroplanet är planet för krafter ur jämvikt och att där råder tillstånd av förvirring. Men detta gäller inte för det "gudomligt astrala", som är ett plan där visdom och därför ordning härskar.

Samma förhållande råder i det överastrala livet, och adepten finner där en ännu större avskildhet. Denna tillflykt är så skyddad, så trygg, att inget disharmoniskt ljud kan nå hans öron. Varför behövs denna tillflykt om han är utrustad med de stora krafter som han tillskrivs? Svaret ligger nära till hands. Han tjänar mänskligheten och identifierar sig med världen i dess helhet. Han är i varje stund beredd att offra sig för dess skull - *genom att leva, inte genom att dö, för den*. Varför skulle han inte dö för den? Därför att han är en del av det stora hela och en av dess allra värdefullaste. Och han lever under lagar som han inte vill bryta. Hans liv är inte hans utan de krafters, vilka verkar genom honom. Han är mänsklighetens blomma, som inom sig bär det gudomliga utsädet. Han är i sin person en av den universella naturens skatter, som övervakas och skyddas så att fruktsättningen må fullbordas. Det är bara vid bestämda tidpunkter i världshistorien som han tillåts träda ut bland människorna som deras frälsare. Men för dem som förmår att skilja sig från mängden är han alltid tillgänglig. Och för dem som är starka nog att övervinna den personliga mänskliga naturens brister, sådana de framställs i dessa fyra regler, är han medvetet tillgänglig, lätt igenkänd, beredd att svara.

Men denna seger över det lägre jaget innebär utplånandet av egenskaper, vilka de flesta människor betraktar som inte bara outplånliga, utan t o m önskvärda. "Förmågan att såra" innefattar mycket som människor i allmänhet värderar inte bara hos sig själva utan även hos andra, t ex instinkten till självförsvar och självhävdelse, idén om att man har rättigheter som människa och medborgare, det angenäma medvetandet om självaktning och dygd. Detta är hårda ord för många, men de är sanna. Ty de ord som jag skriver nu och de som jag förut skrivit om denna sak, är inte mina egna. De är hämtade ur traditionerna från det stora Brödraskap som en gång var Egyptens hemliga storhet. De regler som var skrivna i dess försal var desamma som de, vilka är skrivna i nu existerande skolors försalar. I alla tider har de vise levt skilda från mängden. Och även om en viss uppgift förmår någon av dem att visa sig bland människorna, är hans avskildhet och säkerhet tryggad. Detta ingår i hans arvedel och hans ställning. Det är en rättighet som han lika litet kan ge upp som hertigen av Westminster kan säga att han inte bryr sig om att vara hertigen av Westminster. I flera av världens stora städer lever då och då en adept för en tid och alla får hjälp genom hans närvaro och kraft. Här i London, liksom i Paris och Petersburg, finns högt utvecklade män. Men de är bara kända som mystiker av dem som har förmågan att känna igen dem, en förmåga som förvärvas genom segern över sig själv. Ty hur skulle dessa män annars kunna existera i den mentala och psykiska atmosfär som alstras av förvirringen och oordningen i en stad? Om de inte var skyddade och kunde känna sig

trygga, skulle deras egen utveckling hämmas och deras verksamhet hindras. En neofyt kan möta en adept i kroppslig gestalt, kan bo i samma hus som han och likväl inte kunna känna igen honom och göra sin röst hörd av honom. Ty ingen kroppslig närhet, ingen släktskap, ingen daglig förtrohet kan upphäva de obevekliga lagar som tillförsäkrar en adept hans avskildhet. Ingen röst når hans inre öra förrän den blivit gudomlig och oförmögen att frambära ropen från det lägre jaget. En vädjan av lägre art är meningslös och lika mycket slöseri med kraft som det vore att låta en professor i språkkunskap lära barn alfabetet. Till dess att människan i hjärta och ande blivit en lärjunge äger hon ingen tillvaro för dem som är lärjungars lärare. Och hon blir en sådan lärjunge endast på ett sätt - genom att ge upp sin personliga mänsklighet.

För att rösten skall ha förlorat förmågan att såra, måste människan ha kommit så långt att hon betraktar sig själv som bara en av de otaliga levande varelserna, ett sandkorn slungat hit och dit i den växlande tillvarons hav. Det sägs att varje sandkorn i världshavets bädd, vart och ett i sin tur, sköljs upp på stranden och ligger en stund i solskenet. Så är det också med människorna. De drivs hit och dit av en väldig kraft, och var och en får i sin tur solsken över sig. När en människa är i stånd att betrakta sitt liv som en del av ett sådant helt, söker hon inte längre vinna något för sig själv. Detta är uppgivandet av personliga rättigheter. En vanlig människa förväntar sig inte att dela lika med alla andra i världen, men hon förväntar sig att i vissa avseenden, som för henne har särskild betydelse, få det bättre än andra. En lärjunge förväntar sig inte detta. Även om han likt Epictetus är en slav i bojer, har han därför inte ett ord att säga därom. Han vet att livets hjul oupphörligt roterar. Burne Jones har i sin beundransvärda tavla visat det. Hjulet vrider sig och på detsamma är bundna rika och fattiga, stora och små - var och en har sin stund av lycka då hjulet fört honom högst upp - kungen upphöjs och störtas, skalden firas och glöms. Var och en krossas i sin tur under hjulets rotation. Lärjungen vet att det är så, vet att det är hans plikt att göra det bästa möjliga av varje växling i sitt liv utan att klaga eller förhäva sig, och han klagat aldrig över att andra har det bättre än han. Han vet att var och en har sina läxor att lära, och han ler åt socialisten och reformatorn vilka med våld vill ändra förhållanden som ha sin rot i människans egen natur. Detta är endast ett slöseri med liv och kraft.

När man fattat detta ger man upp sina inbillade individuella rättigheter. Detta tar bort en skarp gadd som finns hos alla vanliga människor.

När lärjungen insett att tanken på individuella rättigheter bara är ett utslag av en förväntan hos honom, att den är en väsnig av självviskhetens orm som med sitt bitt förgiftar både hans eget liv och deras som utgör hans omgivning, då är han färdig att delta i en ceremoni vilken är öppen för alla de neofyter som är mogna för densamma. Alla försvars- och anfallsvapen lämnar han ifrån sig, alla intelligensens och hjärtats vapen, alla hjärnans och andens. Aldrig mer kan en annan människa bli föremål för hans kritik eller fördömande. Aldrig mer kan neofyten höja sin röst till självförsvar eller ursäkt. Från denna ceremoni återvänder han lika hjälplös och försvarslös som ett nyfött barn. Detta är i sanning vad han är. Han har börjat födas på nytt till ett högre livsplan, den friska och välbelysta höjd från vilken ögonen blickar förstående och betraktar världen med en ny insikt.

Jag har ovan sagt att lärjungen, sedan han frigjort sig från sina individuella rättigheter, även måste ge upp känslan av självvaktning och dygd. Detta må synas vara en förskräcklig lära, men alla ockultister vet att det inte bara är en lära utan ett faktum. Den som tror sig vara heligare än en annan, den som är stolt över att vara fri från last eller dårskap, den som tror sig vara vis eller i något avseende överlägsen sina medmänniskor, är oförmögen till lärjungeskap. Människan måste bli som ett litet barn innan hon kan inträda i himmelriket.

Dygd och visdom är sublima ting, men om de inger fåfänga och en känsla av avskildhet från den övriga mänskligheten, så är de endast självviskhetens orm i en finare skepnad. Varje ögonblick kan ormen ikläda sig sin grövre form och stinga lika djupt som när den uppmanar mördaren att döda för vinning eller hat, eller driver politikern att offra de många för sitt eget eller sitt partis intressen.

Att ha förlorat förmågan att såra innebär i själva verket att ormen blivit dödad, inte bara skadad. Så länge den bara är bedövad eller vaggad i sömn vaknar den igen, och lärjungen begagnar sin kunskap och förmåga för sina egna syften och är lärjunge till de många mästarerna i svart magi, ty vägen till fördärv är ganska bred och lätt och kan finnas med förbundna ögon. Att den bär till fördärvet är uppenbart, ty när människan börjar leva för sitt eget jag begränsar hon sin synkrets tills den våldsamma inre drivkraften slutligen bara lämnar henne ett utrymme, litet som ett knappnålshuvud, att vistas i. Vi har alla i det dagliga livet sett detta fenomen. En människa som blir självvisk isolerar sig, blir mindre intressant och angenäm för andra. Detta är otrevligt och människorna undviker

en självisk person som de undviker ett vilt djur.

Därför säger jag: stanna på tröskeln och betänk dig väl. Ty om neofyten framställer sin begäran utan att vara fullständigt ren, kan den inte tränga fram till adepten på dennes avskilda tillflyktsort utan uppväcker endast de förfärliga krafter som lurar på den svarta sidan av vår natur.

[Till Kommentar 5](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Kommentar 5

Innan själen kan stå i mästarnas närvaro, måste dess fötter vara tvättade i hjärtats blod

Ordet själ, som det här används, betyder den gudomliga själen eller den "stjärnlika anden".

"Att äga förmågan att stå, är att ha tillit", och att ha tillit betyder att lärjungen är säker på sig själv, att han gett upp sina själviska känslor, sitt lägre jag, ja sin mänsklighet, att han är oförmögen till fruktan och omedveten om smärta, att hela hans medvetande rör sig i det gudomliga livet som symboliskt uttrycks med termen "mästarna", att han varken har ögon, öron, talförmåga eller kraft utom i och för den gudomliga stråle med vilken hans högsta sinne kommit i beröring. Då är han utan fruktan, fri från lidande, fri från oro och ångest. Hans själ står, utan att bäva eller önska uppskov, i det gudomliga ljusets fulla glöd som helt genomtränger hans varelse. Då har han tillträtt sin bördsrätt och kan göra anspråk på släktskap med människornas lärare. Han står upprätt, han har lyft sitt huvud, han andas samma luft som de.

Men innan han kan göra detta måste hans själs fötter vara tvättade i hjärtats blod.

Offrandet eller uppgivandet av hjärtat och dess känslor är det första kravet. Det innebär "uppnåendet av en jämvikt som inte kan rubbas av personliga känslor". Detta har gjorts av den stoiske filosofen. Även han står avsides och ser med samma syn på egna som på andras lidanden.

Liksom "tårar" på ockultisternas språk betyder känslornas själ, inte de materiella tårarna, så betyder "blod" inte det blod som är nödvändigt för det fysiska livet, utan den väsentliga skapande princip i människans natur som driver henne till jordelivet för att erfara smärta och njutning, sorg och glädje. När hon låtit blodet flyta ur hjärtat står hon inför mästarna som en ren ande, vilken inte längre vill inkarneras för att smaka sinnesrörelser och vinna erfarenhet. Genom långa tidsrymder må ännu inkarnation på inkarnation i den grova materien vara hennes lott, men hon önskar dem inte längre. Det råa begäret att leva har lämnat henne. När hon ikläder sig en människas köttsliga gestalt, gör hon det för ett gudomligt ändamål, för att utföra ett "mästarnas" verk, och i inget annat syfte. Hon söker varken njutning eller smärta, fordrar inte himlen och fruktar inget helvete. Hon har likväl tillträtt sitt arv, vilket inte så mycket är en ersättning för allt hon offrat, utan snarare ett tillstånd i vilket minnet därav är utplånat. Hon lever nu inte i världen utan med den. Hennes synkrets har vidgat sig till att omfatta hela universum.

[Till Karma](#)

[Till Innehållsförteckning](#)

Karma

Låt oss föreställa oss den individuella tillvaron som ett rep vilket sträcker sig från det oändliga till det ändliga och varken har början eller slut, och som dessutom inte kan avslutas. Detta rep är bildat av oräkneliga fina trådar som ligger tätt intill varandra. Trådarna är färglösa och fullkomliga i sin rakhet, jämnhet och styrka. Då repet löper genom olika platser är det utsatt för allehanda påverkningar. Mycket ofta grips en tråd och fastnar eller dras ur sin riktning. Så kommer den för lång tid i oordning och bringar därmed det hela i oordning. Ibland blir en tråd fläckad av smuts eller färg, och fläcken kan sprida sig till andra trådar. Och kom ihåg att trådarna är levande - är som skälvande nerver. Hur långt kan nedsmutsandet eller sneddragningen då inte sprida sig! Men så kommer slutligen de långa levande trådarna, vilka i sin oavbrutna kontinuitet formar individen, ur skuggan in i solskenet. Då är trådarna inte längre färglösa, utan gyllene. Än en gång ligger de jämna och släta tillsammans. Än en gång råder harmoni mellan dem, och genom denna inre harmoni förnims den stora harmonin.

Denna bild framställer bara en liten del - en enda sida - av sanningen. Den är mindre än ett fragment. Dröj likväl vid den. Med dess hjälp kan du komma att lära mer. Vad som först måste inses är att framtiden inte godtyckligt formas genom några särskilda handlingar i det närvarande, utan att det kommande är i en oavbruten kontinuitet med det närvarande, liksom det närvarande är med det förflutna. På ett plan, från en synpunkt sett, är exemplet med repet korrekt.

Det har sagts att även en liten uppmärksamhet åt ockultismen framkallar stora karmiska resultat. Detta beror på att det är omöjligt att ägna någon uppmärksamhet åt ockultismen utan att göra ett bestämt val mellan vad som vanligen kallas gott och ont. Det första steget i ockultismen för lärjungen till kunskapens träd. Han måste plocka och äta. Han måste välja. På okunnighet kan han inte längre skylla sin obeslutsamhet. Han går framåt, antingen på den goda eller onda vägen. Att medvetet ta ett enda steg på endera vägen frambringar stora karmiska resultat. Flertalet människor går vacklande, ovissa om det mål de har i sikte, deras levnadsregel är obestämd. Till följd av detta verkar deras karma på ett förvirrat sätt. Men när de väl har kommit till kunskapens tröskel börjar förvirringen minskas och därigenom ökas de karmiska resultaten enormt, eftersom de alla verkar i samma riktning på de olika planen. Ty ockultisten kan inte vara halvhjärtad och inte heller vända tillbaka när han stigit över tröskeln. Detta är lika omöjligt som att en vuxen kan bli barn igen. Individualiteten har under sin utveckling uppnått ansvarighetens stadium. Den kan inte dra sig tillbaka därifrån.

Den som vill frigöra sig från karmas bojar måste höja sin individualitet upp ur skuggan in i solljuset, måste så höja sin tillvaros nivå att trådarna inte kommer i beröring med de besmutsande ämnena, inte fastnar så att de dras på sned. Han helt enkelt lyfter sig ur den sfär där karma verkar. Han lämnar därför inte den tillvaro i vilken han blivit satt att vinna erfarenhet. Marken må vara stenig och smutsig eller beströdd med blommor vilkas frömjöl ger fläckar, eller av angenäma saker som häftar vid och blir lockelser för själen, men där ovan är alltid den fria himlen. Den som önskar bli fri från karma måste betrakta luften som sitt hem. Och därefter etern. Den som vill förvärva god karma råkar ut för många förvillelser, och under bemödandena att så ett rikt utsäde för egen skörd kan han så massor av ogräs och bland dem jätteogräset. Önska inte att så för egen skörd, önska endast att så det utsäde som kan bli världen till näring. Du är en del av världen. Då du ger den näring, föder du dig själv. Men även i denna tanke lurar en stor fara som förr eller senare uppenbarar sig för lärjungen. Han kan länge ha trott sig arbeta för det goda och ändå har hans själ insupit endast ont, dvs han trodde att han avsåg andras bästa medan han hela tiden tänkte på sin karma. Det goda han arbetade för var bara för honom själv. En människa kan bemöda sig att avstå från varje tanke på lön, men själva bemödandet visar att hon ändå önskade den. Och det är fåfängt för lärjungen att försöka lära genom att tvinga sig själv. Själen måste vara obunden, begären fria. Innan de blivit helt inriktade mot det livstillstånd där det varken ges lön eller straff, gott eller ont, försöker han förgäves. Han kan synas göra stora framsteg, men en dag skall han skåda sin själ ansikte mot ansikte och inse att han vid kunskapens träd valde den bittra frukten och inte den goda. Då faller slöjan bort, han uppger all tanke på frihet och blir en slav under begären. Låt därför varna dig, du som just börjat vända dig till ockultismen. Lär nu att det inte finns någon bot för begäret efter lön, ingen bot för åtråns pina, utom att fästa sin syn och hörsel vid det som är osynligt och ljudlöst. Börja redan nu att göra detta, så skall tusentals ormar hållas från din väg. Lev i det eviga.

De karmiska lagarnas verkningssätt kan lärjungen inte studera förrän han uppnått den punkt där de inte längre

påverkar honom. Den invigde har rätt att av naturen begära dess hemligheter och få kunskap om de lagar som råder över människans liv. Han har blivit en erkänd del av det gudomliga och berörs inte längre av det tillfälliga. Han erhåller då kunskap om de lagar som behärskar det tillfälliga. Du som önskar förstå karmas lagar, sök först att frigöra dig från dessa lagar, och detta kan endast ske genom att du hänger dig åt det som är oberoende av dem.

[Till Innehållsförteckning](#)